

Μειώνονται και οι συντάξεις

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΗΛΙΑΣ Π. ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ

Ακόμη και μείωση συντάξεων, λόγω της μείωσης των μισθών, θα επιφέρει το νέο πακέτο των οικονομικών μέτρων. Αμεσα θα είναι το πλήγμα για τους συνταξιούχους του ΤΑΠ-ΟΤΕ και του ΟΑΠ-ΔΕΗ, αφού η περικοπή της επικουρήγησης των Ταμείων τους κατά 10% οδηγεί σε αυτόματη μείωση των συντάξεων. Μεγαλύτερες θα είναι οι απώλειες για τους εν ενεργεία εργαζομένους που θα βγουν σύντομα στη σύνταξη με μειωμένο κατά 7% τον βασικό μισθό και τα επιδόματά τους. Σημειώνεται ότι για φέτος η κυβέρνηση αποφάσισε να μη δοθεί καμία αύξηση σε όλες τις συντάξεις ενώ θύελλα αντιδράσεων προκαλεί η αναδρομική (από 1/1/2010) μείωση μισθών στις ΔΕΚΟ με παράλληλη κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων. Την επόμενη εβδομάδα η κυβέρνηση θα δώσει για διαβούλευση το νομοσχέδιο για το νέο Ασφαλιστικό, το οποίο θα περιλαμβάνει και τα εξής:

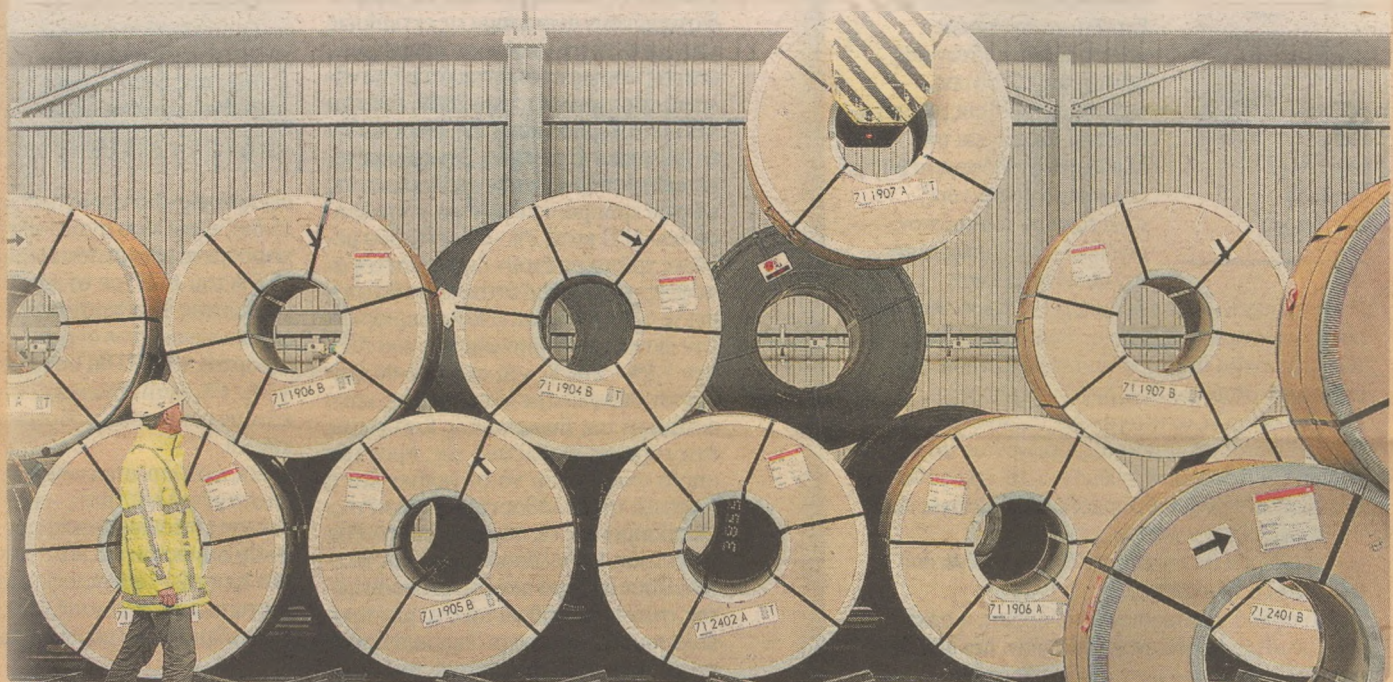
- Αύξηση στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από το 2013, με βάση τον νόμο Πετραλιά, σε ιδιωτικό τομέα, ΔΕΚΟ, τράπεζες.
- Αποθάρρυνση των πρόωγων συνταξιοδοτήσεων με την επιβολή ενιαίας, σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, ποινής (μείωση ποσού σύνταξης) 6% ετησίως και έως 30% για συνταξιοδότηση 5 χρόνια νωρίτερα από το γενικό όριο, ανά Ταμείο και κατηγορία ασφαλισμένου.
- Αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων με την καθιέρωση, από το 2018, μιας βασικής για όλους σύνταξης και μιας αναλογικής - ανταποδοτικής. Στην ουσία θα καθιερωθεί νέο καθεστώς με δύο τύπους συντάξεων: την αναλογική σύνταξη που θα «κτίζει» κάθε ασφαλισμένος και τη βασική (περί τα 360 ευρώ με τα σημερινά δεδομένα) την οποία θα εγγυάται για όλους το κράτος. Σταδιακά θα αυξάνεται ο χρόνος υπολογισμού της αναλογικής σύνταξης, η οποία δεν θα είναι καθαρά ανταποδοτική (αν ήταν πλήρως ανταποδοτική, θα έδινε έως και 40% χαμηλότερες συντάξεις). Για να μην υπάρχουν απώλειες, η σύνταξη θα υπολογίζεται με συντελεστές που θα ευνοούν την εργασία ιδιαίτερα μετά τα 25-30 χρόνια και θα συμπληρώνεται με τη βασική μόλις θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα (δηλαδή και πριν από τα 65 εφόσον ένας ασφαλισμένος έχει εργαστεί 37 έτη και συνταξιοδοτείται χωρίς όριο).
- Διαχωρισμός του κλάδου συντάξεων από τον κλάδο υγείας με ταυτόχρονη ένταξη στο ΕΣΥ των υπηρεσιών υγείας τις οποίες έχουν δημιουργήσει τα Ταμεία και επιβολή ενιαίων παροχών για όλους.
- Ενοποίηση των 13 Ταμείων σε τρία, από το 2018 ή το 2020, ταυτόχρονα με την ομογενοποίηση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης που θα γίνει από αυτά τα έτη και μετά με την εφαρμογή του νέου συστήματος.
- Αναθεώρηση (περιορισμός) της λίστας βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων και αυστηροποίηση του καθεστώτος των αναπηρικών συντάξεων.

ΠΩΣ ΘΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΕΤΡΑ

Ανατιμήσεις και απολύσεις

Πόσο θα επιβαρυνθούν οι επιχειρήσεις από την επιβολή φόρου στο ηλεκτρικό ρεύμα (από 2 Μαΐου)

ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ	ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΙΑ	ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΜΙΚΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΡΟΦΙΛ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
με κατανάλωση/μήνα 75.000 MWh ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ/ΜΗΝΑ	με κατανάλωση/μήνα 30.000 MWh ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ/ΜΗΝΑ	με κατανάλωση/μήνα 200 MWh ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ/ΜΗΝΑ	με κατανάλωση/μήνα 2.100 MWh ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ/ΜΗΝΑ
€ 175.000	€ 75.000	€ 500	€ 5.200

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΙΝΤΙΚΑΚΗΣ

Ανατιμήσεις στην αγορά μαζί με απολύσεις φέρνουν σύμφωνα με εκτιμήσεις κύκλων της βιομηχανίας τα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση. Κύκλοι του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών επισημαίνουν ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις θα κληθούν να αντιμετωπίσουν τριών ειδών διαφορετικές αυξήσεις: την επιβολή από 15 Μαρτίου του αυξημένου ΦΠΑ, τα επιβαρυνόμενα μεταφορικά λόγω της επιβολής του ειδικού φόρου στα καύσιμα και τις επιβαρύνσεις στο επιχειρηματικό ρεύμα. Για τον νέο συντελεστή ΦΠΑ 21% (αντί 19%) η μετακύλισή του δεν μπορεί να αποφευχθεί, όπως εκτιμά το σύνολο των εκπροσώπων επιχειρηματικών φορέων. Για τα αυξημένα μεταφορικά και τιμολόγια στο ηλεκτρικό ρεύμα, οι ίδιες πηγές εκφράζουν την άποψη ότι σε συνθήκες ύφεσης της αγοράς κάθε επιχείρηση θα κάνει ό,τι μπορεί για να απορροφήσει το επιπλέον κόστος, αλλά κάτι τέτοιο δεν είναι εύκολο με αποτέλεσμα μέρος του κόστους να περάσει στην κατανάλωση με ανατιμήσεις. Ειδικά, όσον αφορά τα τιμολόγια του ηλεκτρικού (ΔΕΗ και ανταγωνιστών της), η επιβολή φόρου 2,5 ευρώ / μεγαβατώρα (MWh) έχει προβληματίσει έντονα το ΣΕΒ καθώς σημαίνει πολύ μεγάλο κόστος για τις πολύ ενεργοβόρες επιχειρήσεις.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις θα κληθούν να αντιμετωπίσουν τον αυξημένο ΦΠΑ, τα επιβαρυνόμενα μεταφορικά λόγω του ειδικού φόρου στα καύσιμα και τις επιβαρύνσεις στο επιχειρηματικό ρεύμα

Για παράδειγμα, μια χαλυβουργία που ανήκει στην κατηγορία των επιχειρήσεων υψηλής τάσης (ΥΤ) και καταναλώνει τον μήνα 70.000 μεγαβατώρας (MWh) θα επιβαρυνθεί με 175.000 ευρώ τον μήνα (ή 2,1 εκατ. ευρώ παραπάνω τον χρόνο). Αντίστοιχα, μια μικρότερου μεγέθους βιομηχανία, με κατανάλωση 30.000 μεγαβατώρας τον μήνα, θα πληρώσει παραπάνω 75.000 ευρώ τον μήνα ή 900.000 ευρώ τον χρόνο. Ακόμη και μια μικρή βιοτεχνία που κατασκευάζει προφίλ αλουμινίου και καίει 2.100 μεγαβατώρας τον μήνα θα πληρώσει επιπλέον 5.200 ευρώ.

Φόβος για μείωση προσωπικού

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η απορρόφηση μέρους αυτού του κόστους που φέρνουν τα νέα μέτρα μεταφράζεται σε μείωση των κερδών για μια επιχείρηση, γεγονός που ό-

πως λένε κύκλοι της βιομηχανίας θα την οδηγήσει σε άλλες περικοπές δαπανών, ακόμη και σε μείωση του προσωπικού της. Ίσως μάλιστα να μην είναι τυχαίο ότι την επομένη της ανακοίνωσης των μέτρων ο αντιπρόεδρος του ΣΕΒ Χρήστος Κυριαζής, σε δηλώσεις του, άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο κάποια από τα σκληρά μέτρα εις βάρος του δημόσιου τομέα να μεταφερθούν και στον ιδιωτικό. Σχολιάζοντας τα μέτρα, είπε ότι ο ΣΕΒ τα θεωρεί αναγκαία για να αποφύγουμε τη χρεοκοπία. Προσέθεσε, ωστόσο, ότι για να μην επιταθεί η ύφεση θα πρέπει «να συνοδευτούν από μέτρα αναπτυξιακού χαρακτήρα». Σε ερώτηση, αν τίθεται θέμα επέκτασης των μέτρων του δημόσιου τομέα και στον ιδιωτικό, απάντησε ότι δεν τέθνη τέτοιο θέμα.

Συμπλήρωσε, ωστόσο, ότι «η κρίση πλήττει εξίσου τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα», αφήνοντας έτσι ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα. Τα βιοτεχνικά επιμελητήρια θεωρούν ότι η εισοδηματική περικοπή στο Δημόσιο θα έχει άμεσες επιπτώσεις στη λειτουργία της αγοράς, καθώς θα οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση του τζίρου των επιχειρήσεων, ενώ ειδικά οι λιανέμποροι (ΣΕΛΠΕ) εκφράζουν φόβους ότι αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα αναπτυξιακής μορφής η μείωση του ΑΕΠ θα φτάσει στο 3%-4% από το 2% που είναι σήμερα.

Διπλό στοίχημα

«Επώδυνα, αλλά αναγκαία», δέχονται πολλοί ότι ήταν τα μέτρα. Είναι αυτοί που αναλογίζονται με ποιους όρους θα δανειζόταν η κυβέρνηση αν δεν τα είχε πάρει και πώς θα αντιμετώπιζε την οργή όχι αυτών που θα χάσουν το 30% των δώρων τους, αλλά εκείνων των οποίων δεν θα μπορούσε να πληρώσει τον μισθό και τη σύνταξη λόγω χρεοκοπίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Της
**ΕΙΡΗΝΗΣ
ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Προς το παρόν, κανείς δεν μπορεί να δώσει σίγουρη απάντηση στο ερώτημα αυτό, αλλά εδώ βρίσκεται τώρα το μεγάλο στοίχημα για την κυβέρνηση. Και μάλιστα το στοίχημα είναι διπλό. Να μπορέσει, δηλαδή, αφ' ενός να πετύχει τους στόχους του προγράμματος σταθερότητας, μειώνοντας το έλλειμμα με πρωτοφανή ρυθμό και αφ' ετέρου να προχωρήσει στις διαρθρωτικές εκείνες αλλαγές που θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και θα της επιτρέψουν να ξεφύγει από την ύφεση στο ορατό μέλλον.

Σε ό,τι αφορά το δημοσιονομικό σκέλος, η αρχή έγινε με τα μέτρα που ανακοινώθηκαν. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αν μειώσεις τους μισθούς και αυξήσεις τους φόρους, όπως προβλέπουν τα μέτρα, το έλλειμμα θα μειωθεί, έστω και μηχανικά. Όμως, για να μειωθεί επαρκώς και σε μακροπρόθεσμη βάση, πρέπει να γίνουν κι άλλα. Κυρίως πρέπει να ληφθούν αυστηρά και σοβαρά μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Επίσης, να γίνουν επιτέλους οι απαραίτητες παρεμβάσεις για συγκράτηση των δαπανών αρχίζοντας από τους τομείς εκείνους στους οποίους η σπατάλη και η διασπορά ορνιάζει, όπως τα νοσοκομεία. Από φέτος κιόλας πρέπει να αρχίσουν να τηρούνται βιβλία αποθήκης σε όλα τα νοσοκομεία, σημειώνουν ενδεικτικά όσοι γνωρίζουν την κατάσταση στον χώρο αυτό.

Σε ό,τι αφορά το σκέλος της ανταγωνιστικότητας, υπάρχουν επίσης πολλές απλές και λιγότερο απλές αλλαγές που απαιτούνται. Η κατάρνηση της γραφειοκρατίας στην αδειοδότηση των επιχειρήσεων δένει απλή, αλλά πάντως δεν έχει γίνει εδώ και χρόνια, παρά τα θρυλούμενα. Το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών προβάλεται από παράγοντες της αγοράς ως σημαντικό. Για να πετύχουν, επομένως, τα μέτρα και να μην πάνε χαμένες οι θυσίες, η κυβέρνηση έχει μπροστά της ακόμη έναν μαρathon, που πρέπει όμως να τον τρέξει με ρυθμούς 100 μέτρων. «Καλό κούραγιο», που θά 'λεγε και ο κ. Ρεν.

χρήμα

ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

Υπεύθυνος έκδοσης: ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΟΛΙΤΗΣ

Υπεύθυνος ύλης: ΑΝΤΩΝΗΣ ΛΑΓΟΣ

Επιμέλεια: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΤΗΣ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ

ΒΟΥΤΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ

«Βηέπουν» ύφεση -

ΑΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σε ύφεση, που σύμφωνα με τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις θα περιοριστεί στο 2% αλλά σύμφωνα με τις πιο απαισιόδοξες θα φτάσει στο 4%, βυθίζεται πλέον η ελληνική οικονομία, με την ανεργία να ανεβαίνει απειλητικά και να συμπληρώνει τη σκοτεινή εικόνα της συνολικής επιδείνωσης του βιοτικού επιπέδου όλων των Ελλήνων πολιτών, μετά τα μέτρα της κυβέρνησης. Τραπεζίτες και παράγοντες της αγοράς διατυπώνουν ανεπίσημα τις εκτιμήσεις τους, μετά την ανακοίνωση των μετρήσεων, από τις οποίες προκύπτει ότι η επανάληψη της εμπειρίας του 2009, όταν το ΑΕΠ υποχώρησε κατά 2%, είναι πλέον το πιο ευόριστο σενάριο. Συγκεκριμένα, εκτιμήσεις παραγόντων της βιομηχανίας και του εμπορίου μιλούν για υποχώρηση του ΑΕΠ κατά 2% - 3%, ενώ δύο μεγαλύτερες τράπεζες έχουν διαφορετικές απόψεις: η μία εκτιμά ότι η ύφεση θα φτάσει το 3,5% - 4%, και η άλλη περιορίζει την εκτιμώμενη υποχώρηση του ΑΕΠ στο 1,5% - 2%. Κοντά στο -2% θα βρίσκεται, σύμφωνα με πληροφορίες, και η εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις εαρινές προβλέψεις της, προς την οποία αναμένεται να συγχλίνει και η Τράπεζα της Ελλάδος στην έκθεσή της. Οι επίσημοι φορείς πάντως, όπως οι δύο τελευταίοι, θα θελήσουν ασφαλώς να επηρεάσουν σχετικά αισιόδοξη στάση φέτος, στην προσπάθειά τους να μην προκαλέσουν ανησυχία και δημιουργήσουν πρόβλημα στην εφαρμογή του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στην πραγματικότητα, είναι λίγο πιο απαισιόδοχοι από όσο θα εμφανιστούν.

Η κυβέρνηση, από την πλευρά της, αφήνει να εννοηθεί ότι δεν περιμένει μεγαλύτερη υποχώρηση του ΑΕΠ από 1%, αν και δεν έχει αναθεωρήσει ακόμη τυπικά την πρόβλεψη του Προγράμματος Σταθερότητας για -0,3% (και -0,8% σύμφωνα με το δυσμενές σενάριο).

Χειρότερη η εναλλακτική

Γεγονός είναι ότι κανένας από τους παράγοντες της αγοράς και των τραπεζών δεν θεωρεί ότι τα πράγματα θα ήταν καλύτερα χωρίς περιοριστικά μέτρα. Αντίθετα, πιστεύουν ότι θα ήταν χειρότερα - και αυτό για έναν βασικό λόγο: ότι οι τράπεζες δεν θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν καθόλου ρευστότητα από τη διατραπεζική αγορά, λόγω υψηλών επιτοκίων και, άρα, οι χορηγήσεις δανείων θα μπεδωνίζονταν και η αγορά θα οδηγούνταν σε ασφυξία.

Τουλάχιστον, τώρα, με τα μέτρα που ελήφθησαν, ευελπιστούν ότι θα αποκαταστήσει σταδιακά η εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία, θα πέσουν τα περιθώρια spread και, άρα, θα μειωθούν και τα επιτόκια δανεισμού των ελληνικών τραπεζών, κάτι που θα τους δώσει τη δυνατότητα να πετύχουν μια μικρή έστω πιστωτική επέκταση.

Μείον 15 δισ. ευρώ

Η μακροοικονομική ανάλυση λέει ότι αν

Ο ΦΠΑ ανεβάζει την ανεργία

Η ύφεση αναμένεται να αυξήσει την ήδη υψηλή ανεργία που υπάρχει στη χώρα. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ, το τρίτο τρίμηνο του 2009 είχε σκαρφαλώσει στο 9,3%. Οι επιχειρήσεις αναμένεται να δεχθούν πιέσεις από δύο πλευρές. Η ζήτηση θα μειωθεί

λόγω των μειωμένων εισοδημάτων των καταναλωτών, αλλά και της έντονης αβεβαιότητας που θα τους διακατέχει για πολύ καιρό ακόμη. Από την άλλη πλευρά, η αύξηση του ΦΠΑ και των άλλων φόρων ανεβάζει το κόστος τους. Μοιραία θα οδηγηθούν είτε σε συμπίεση

κερδών είτε σε απολύσεις ή - το πιθανότερο - και στα δύο. Το καλύτερο που μπορεί να περιμένει κανείς, σημειώνουν τραπεζικοί κύκλοι, είναι η αναμενόμενη αυτή άνοδος της ανεργίας να μην είναι εκρηκτική, να μη φτάσει σε ποσοστά 12% και 13%.

αφαιρέσεις από την αγορά ρευστότητα 15 δισ. ευρώ, όσο αντιστοιχεί στην επιχειρούμενη μείωση του ελλείμματος κατά 6% του ΑΕΠ (με τα μέτρα του Προγράμματος Σταθερότητας και τα συμπληρωματικά που ανακοινώθηκαν την Τετάρτη), το ΑΕΠ θα υποχωρήσει κατά 3,5% - 4%. Αυτή είναι και η εκτίμηση που κάνουν οι πιο απαισιόδοχοι τραπεζικοί κύκλοι. Άλλοι, ωστόσο, σημειώνουν ότι αν - και ρηστα μέτρα λιτότητας - οδηγηθούμε σε μείωση επιτοκίων δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου και κατά συνέπεια και των τραπεζών, και εξασφαλιστεί ρυθμός πιστωτικής επέκτασης 4% - 5%, θα αντιμετωπιστεί εν μέρει, μέσω του τραπεζικού δανεισμού, η επίπτωση των δημοσιονομικών μέτρων. Έτσι, ευελπιστούν ότι η υποχώρηση του ΑΕΠ μπορεί να περιοριστεί στο 1,5% - 2%. Σε αυτό θα βοηθήσει, εκτιμούν, και η ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας, η οποία αναμένεται να επηρεάσει θετικά φέτος την τουριστική κίνηση στην Ελλάδα.

Κάτι ανάλογο, λένε, έγινε και στη δεκαετία του '90, όταν η αποκλιμάκωση των επιτοκίων διευκόλυνε την πιστωτική επέκταση και οδήγησε σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Τώρα, φυσικά, δεν θα έχουμε τέτοια αποκλιμάκωση ούτε μπορούμε να περιμένουμε τόσο μεγάλη πιστωτική επέκταση, αλλά - τρωμενών

ΓΝΩΜΗ

Διαρθρωτικό πακέτο

Το 2010 η ύφεση του 2009 συνεχίζεται και με μεγαλύτερη ένταση. Θα είναι μια δύσκολη χρονιά για τους Έλληνες, των οποίων τα εισοδήματα μειώνονται

Του **ΓΚΙΟΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΟΛΙΣ**

τη στιγμή που στην υπόλοιπη Ευρώπη αρχίζει η ανάκαμψη. Η κυβέρνηση δεν έχει άλλη επιλογή. Έπρεπε να αντιδράσει στην κλιμακούμενη αμφοβία της χώρας μας. Και επειδή η αμφισβήτηση ήταν μεγάλη, τα μέτρα έπρεπε και αυτά είναι ακόμα σκληρότερα. Μέχρι τον Ιανουάριο η κυβέρνηση αμφισβητούσαν ανάμεσα σε μια επιλεκτική επεκτατική πολιτική μέσω αύξησης των δημόσιων επενδύσεων, η οποία θα στήριζε την ανάπτυξη του 2010 και έτσι θα διευκόλυνε τη δημοσιονομική προσαρμογή, και σε μια γενικευμένη περιοριστική πολιτική, η οποία θα μείωνε τα τρέχοντα ελλείμματα του 2009, ριζοκινδύνωντας όμως μια μεγάλη ύφεση. Αποδείχθηκε ό-

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΕΣ

σοκ έως και 4% το 2010

Από την ισχυρή ανάπτυξη του ευρώ στην ύφεση

ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

των αναλογιών - οι τράπεζες μπορούν να κάνουν τη διαφορά στην ανάπτυξη.

Από το 2011 η ανάκαμψη

Τα μέτρα που πήρε η κυβέρνηση, σημειώνουν κύκλοι της αγοράς, δημιουργούν την ελπίδα ότι από το 2011 θα μπορέσει να φανεί φως στην άκρη του τούνελ. Ορισμένοι εκτιμούν ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2011 θα πάρει η οικονομία την πρώτη ανάσα, επιστρέφοντας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Οι περισσότεροι συμφωνούν ότι πραγματική ανάπτυξη θα δούμε, καθώς εκόντων των πραγμάτων, από το 2012. Αυτό βεβαίως προϋποθέτει ότι τα μέτρα θα αποδώσουν και θα επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, γιατί διαφορετικά μπορούμε να οδηγηθούμε πάραυτα σε φαύλο κύκλο ύφεσης.

για να πιάσουν τόπο οι θυσίες

Χρειάζεται ένα μοντέλο ανάπτυξης, βασισμένο στην παραγωγή, τη δημιουργικότητα, την αποτελεσματικότητα και την εξωστρέφεια

Οργάνωση του Δημοσίου

Δεν αρκούν, όμως, μόνον τα περιοριστικά μέτρα και οι θυσίες των εργαζομένων. Χρειάζεται να υιοθετήσουμε ένα καινούριο μοντέλο ανάπτυξης βασισμένο στην παραγωγή, τη δημιουργικότητα, την αποτελεσματικότητα και την εξωστρέφεια. Για να έχουν νόμιμο αποτέλεσμα οι σημερινές θυσίες, πρέπει να συνδυαστούν με διαρθρωτικά μέτρα. Αρχίζοντας με την καλύτερη οργάνωση του δημόσιου τομέα. Οι πολιτικοί μας να γίνουν αποτελεσματικοί διαχειριστές ενός ζωντανού οργανισμού, όπως γίνεται και με τις ι-

Κοντά στο -2% θα βρίσκεται, σύμφωνα με πληροφορίες, και η εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις εαρινές προβλέψεις της

Επίσης, οι ίδιοι προσθέτουν ότι τα μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος πρέπει οπωσδήποτε να συνοδεύονται από διαρθρωτικά, που θα οδηγήσουν σε άνοιγμα των αγορών και των κλειστών επαγγελματιών και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ώστε να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις και να βγει επιτέλους - με την ευκαιρία - η Ελλάδα από τον κύκλο της χαμηλής ανταγωνιστικότητας.

Του **ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΑΣ**

Πολλοί ίσως επιχειρηματολογήσουν ότι η δημιουργία αρνητικών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης ακυρώνει την αποτελεσματικότητα των μέτρων. Η αλήθεια είναι ότι μειώνουν λίγο την αποτελεσματικότητα τους αλλά εν' ουδενί την ακυρώνουν. Η εμπειρία δείχνει ότι σε μικρές, ανοικτές οικονομίες με δημόσιο χρέος που υπερβαίνει το 90% του ΑΕΠ, η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος έχει μικρή μόνο επίπτωση στην οικονομική δραστηριότητα, η οποία μάλιστα διαρκεί σχετικά λίγο. Μεσοπρόθεσμα η οικονομική δραστηριότητα ανακάμπτει λόγω της βελτίωσης των περιθωρίων δανεισμού, του κλίματος εμπιστοσύνης και της μείωσης των εισαγωγών. Αυτά τα επιχειρήματα ισχύουν κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, η αξιοπιστία της οποίας βρίσκεται στο ναδίρ, κυρίως λόγω του υψηλού δημόσιου χρέους.

Φαύλος κύκλος

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κυβέρνηση πρέπει να κάνει τα αδύνατα, δυνατά ώστε αυτή η περίοδος αρνητικής αντίδρασης της οικονομίας στο αναγκάσει δημοσιονομικό σοκ να είναι βραχεία. Αυτό θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από το αν η κυβέρνηση προσχωρήσει με γοργά βήματα σε μια εξωστρεφή πολιτική οικονομικής ανάπτυξης με άξονα την ανταγωνιστικότητα, η οποία βεβαίως απαιτεί ρήξη με την τρέχουσα φιλοσοφία και πρακτική. Η ελληνική οικονομία έχει τη δυνατότητα υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, αν καταργηθούν οι περιορισμοί που το Δημόσιο επιβάλλει στον ανταγωνισμό

Η ελληνική οικονομία έχει τη δυνατότητα υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, αν καταργηθούν οι περιορισμοί που το Δημόσιο επιβάλλει στον ανταγωνισμό

νομικής ανάπτυξης, αν καταργηθούν οι περιορισμοί που το Δημόσιο επιβάλλει στον ανταγωνισμό. Για παράδειγμα, τα κλειστά επαγγέλματα στις μεταφορές, το καμποτάζ στην κρουαζιέρα, οι περιορισμοί στην αγορά ενέργειας, στην αγορά υγείας κ.λπ. αποστερούν την ελληνική οικονομία από απαραίτητα κεφάλαια, επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας και την καταδικάζουν σε έναν φαύλο κύκλο υψηλού κόστους λειτουργίας και χαμηλής ανταγωνιστικότητας.

Το άνοιγμα των αγορών με την κατάργηση αυτών των περιορισμών πρέπει να συνδυαστεί με ιδιωτικοποιήσεις, συμπτύξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου και την έλευση ξένων κεφαλαίων. Απώτερος σκοπός όλων αυτών πρέπει να είναι η αξιοποίηση των δυναμικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας στον τουρισμό (αναβάθμιση υπηρεσιών, επιμύκνιση τουριστικής περιόδου, ανάπτυξη τουριστικής κατοικίας), στην υγεία (δημιουργία κέντρων αποκατάστασης για τους baby boomers), στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και, κυρίως, στην εξοικονόμηση ενέργειας, στη ναυτιλία και τον πολιτισμό.

Ο Γιάννης Στουράς είναι καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου Αθηνών και γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ

Την ερχόμενη Πέμπτη 11 Μαρτίου η επόμενη 24ωρη πανεργατική γενική απεργία της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ

Παρέλυσε η Αθήνα από τις απεργίες

Με 24ωρη πανεργατική γενική απεργία την ερχόμενη Πέμπτη 11 Μαρτίου θα κλιμακώσουν τις κινητοποιήσεις τους ενάντια στα οικονομικά μέτρα της κυβέρνησης ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ. Την ίδια ημέρα θα γίνει συγκέντρωση στις 11.00 στο Πεδίον του Άρεως.

Όπως παρατηρεί η ΓΣΕΕ, τα οικονομικά μέτρα της κυβέρνησης πλήττουν δραματικά τα οικονομικά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των ανέργων, χωρίς ταυτόχρονα οικονομικά ισοδύναμο προς τους εργοδότες, τους έχοντες και τους κατέχοντες. Κατά τη ΓΣΕΕ, τα σοβαρά δημοσιονομικά, οικονομικά προβλήματα της χώρας μεγεθύνονται από τα εκβιαστικά και κερδοσκοπικά παιχνίδια των αγορών που με τη συναίνεση και την ανοχή των νεοφιλελεύθερων των Βρυξελλών και των ισχυρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλουν στην Ελλάδα βάρβαρα μέτρα κατά των εργαζομένων, βυθίζουν τη χώρα στην ύφεση και πυροδοτούν την ανεργία.

Ενάντια στα οικονομικά μέτρα έγιναν χτες απεργίες και διαδηλώσεις (στην Αθήνα στην πλατεία Συντάγματος), με αποτέλεσμα να προκληθούν σοβαρά προβλήματα στις μετακινήσεις των κατοίκων της πρωτεύουσας αλλά και κυκλοφοριακό έμφραγμα. Σε 24ωρη απεργία μετείχαν δάσκαλοι, καθηγητές, οι εργαζόμενοι σε όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς, στη ΔΕΗ κ.ά.

Εξάλλου χτες με μαζική συμμετοχή έγινε η τρίωρη στάση εργασίας και παράσταση διαμαρτυρίας της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ στη Βουλή με κεντρικό αίτημα την απόκρουση των κοινωνικά άδικο οικονομικών μέτρων της κυβέρνησης.

Μέτρα άδικοι και αναποτελεσματικά

Όπως τονίζεται στο ψήφισμα της συγκέντρωσης, «με αφορμή τα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας αποφασίζονται μέτρα που φορτώνουν τα βάρη της κρίσης στις πλάτες των εργαζομένων και της κοινωνίας αφήνοντας στο απυρόβλητο αυτούς που πραγματικά φταίνε για την κρίση, δηλαδή τις τράπεζες και τους οικονομικά ισχυρούς που αξιοποιούν την κρίση για να διατηρήσουν και να αυξήσουν τα υπερκέρδη και τα προνόμιά τους. Τα μέτρα», επισημαίνεται στο ψήφισμα, «που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης είναι άδικοι και αντικοινωνικοί και δεν πρόκειται να οδηγήσουν σε έξοδο από την κρίση».

ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΟΥ ΞΥΡΑΦΙΟΥ ΔΕΚΑΔΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ

Βαθαίνει η ύφεση, πλη

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΟΥΛΕΡΗΣ, ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Το «τέλος εποχής» που γράφτηκε πριν από λίγες ημέρες στην Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία, τελευταίο απομεινάρει του μεγαλύτερου κλωστοϋφαντουργικού ομίλου της χώρας και ενός από τους μεγαλύτερους της Ευρώπης, δείχνει ότι έφθασε η ώρα της αλήθειας για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Ενδεικτικό των σοβαρών αναταράξεων που προκαλεί η οικονομική κρίση στις ελληνικές επιχειρήσεις είναι και το γεγονός ότι μια μεγάλη και κερδοφόρος επιχείρηση (72 εκατ. ευρώ το 2008) όπως η καπνοβιομηχανία Παπαστράτος αναγκάστηκε να κλείσει το εργοστάσιό της για δύο ημέρες και να επιβάλει α-

Σύμφωνα με έρευνα που αναμένεται να δημοσιευθεί την επόμενη εβδομάδα, οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες εκτιμούν ότι το 2010 θα γίνουν 130.000 απολύσεις σε εμπόριο, βιοτεχνία, μεταποίηση και υπηρεσίες

νάλωσης διάρκειας αναγκαστική άδεια στους 850 εργαζομένους της.

Στα χέρια των πιστωτριών τραπεζών βρίσκεται η τύχη της δεύτερης μεγαλύτερης υποδηματοποιίας της χώρας, της Elite, ενώ και η αλυσίδα ειδών οικιακού εξοπλισμού Planet Home αντιμετωπίζει ανάλογα προβλήματα.

Σε όλους τους κλάδους της οικονομίας

Τραπεζίτες και στελέχη της αγοράς εκτιμούν ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση και η ύφεση της ελληνικής οικονομίας, η οποία θα βαθύνει λόγω των σκληρών μέτρων λιτότητας, συνεπάγονται νέα λουκέτα σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις, και μάλιστα σε όλους ανεξαιρέτως τους κλάδους της ελληνικής οικονομίας: στο λιανεμπόριο, στη μεταποίηση, στον τουρισμό, στις κατασκευές και, φυσικά, στον «μεγάλο ασθενή» της ελληνικής οικονομίας, την κλωστοϋφαντουργία. Σε κάθε περίπτωση, και άσχετα από το πόσα νέα λουκέτα θα προστεθούν στην αλυσίδα των πτωχεύσεων, είναι πλέον κοινό μυστικό ότι όλες σχεδόν οι ελληνικές επιχειρήσεις υποφέρουν από προβλήματα ρευστότητας, ως αποτέλεσμα τόσο της σημαντικής συρρίκνωσης του τζίρου τους όσο και της απροθυμίας των πιστωτριών τραπεζών να αναχρηματοδοτήσουν τα χρέη τους.

Επιδημία ακάλυπτων επιταγών

Ενδεικτικό της πιστωτικής ασφυξίας είναι οι σφραγισμένες επιταγές, από τις οποίες έχει κατακλυστεί η ελληνική αγορά. Αν και οι περισσότερες από τις ακάλυπτες επιταγές έχουν εκδοθεί από μικρές και προσωπικές επιχειρήσεις, το πρόβλημα διαχέεται σε ολόκληρη την ελληνική αγορά.

Οι αριθμοί της ασφυξίας στ

► **800**

εργαζόμενοι στην Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία (πρώην όμιλος Λαναρά) έμειναν χωρίς δουλειά

► **850**

εργαζόμενοι στην καπνοβιομηχανία Παπαστράτος υποχρεώθηκαν σε αναγκαστική άδεια δύο ημερών

► **58**

τεχνικές εταιρείες έβαλαν λουκέτο κατά τη διάρκεια του 2009

► **85.000**

άτομα που απασχολούνται στην κλωστοϋφαντουργία φοβούνται ότι θα χάσουν κάποια στιγμή τις θέσεις εργασίας τους

► **130.000**

υπολογίζεται ότι θα χάσουν τη δουλειά τους κατά τη διάρκεια του 2010 στον χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

► **ΕΝΤΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ** ρευστότητας αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις Planet Home και Elite

ΕΛ

ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ

Κόπηκε η κλωστή λόγω της κρίσης

Στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας, που απασχολεί 85.000 εργαζομένους και θεωρείται πλέον ο μεγάλος ασθενής της ελληνικής βιομηχανίας, το τοπίο είναι γκρίζο. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων Κλωστοϋφαντουργών κ. Ελευθέριος Κούρταλης υποστηρίζει ότι «η ελληνική κλωστοϋφαντουργία βιώνει σήμερα τη μεγαλύτερη μεταπολεμική κρίση στην ιστορία της, οι προβλέψεις για το 2010 είναι δυσόιωνες και ο κίνδυνος αφανισμού του κλάδου εξαιτίας της παγκόσμιας δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας είναι υπαρκτός».

Αποτέλεσμα της δυσμενούς αυτής συγκυρίας είναι οι περισσότερες επιχειρήσεις του κλάδου να προβαίνουν σε συνεχείς μειώσεις προσωπικού. Παράλληλα οι αρνητικές προβλέψεις για το 2010 έχουν φέρει τις επιχειρήσεις του κλάδου σε απόγνωση. Κάποιες από αυτές, οι πλέον αδύναμες, είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν το ενδεχόμενο διακοπής της λειτουργίας τους ακόμη και εντός του 2010.

Η οικονομική κρίση υποχρεώνει τις ελληνικές επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε δραστητικές περικοπές προσωπικού και στις εκτός συνόρων θυγατρικές τους. Η Rom Telecom, για παράδειγμα, θυγατρική του ΟΤΕ στη Ρουμανία, προχωρεί σε μείωση του προσωπικού της κατά 600 εργαζομένους, ενώ και η Cosmote έχει στα σκαριά πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου 300 εργαζομένων της στη Zapp.

ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ

Ένα βήμα πριν από την πτώχευση

Για τις πολύ μεγάλες εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου (τέσσερις - πέντε μα λουκέτου δεν τίθεται, καθώς για αυτούς λόγους απολαμβάνουν την πλήρη λυψη των τραπεζών.

Ωστόσο και οι μεγάλοι του κλάδου έμπε σε μια διαδικασία διαρκούς μείωσης προσωπικού τους. Σε πρόσφατη κοίνωσή του με αφορμή τις οφειλές ύψους 1,5 δισ. ευρώ του Ελληνικού Δημοσίου, ο δεσμός Τεχνικών Εταιρειών Ανώτατης κρούει τον κώδωνα του κινδύνου προειδοποιεί ότι «η ύπαρξη πολύ μεγάλου μέρους του κατασκευαστικού κλάδου λείπει περισσότερο από ποτέ».

Τα τελευταία 15 χρόνια έβαλαν λουκέτο πολλές εταιρείες όπως οι Τεχνοδομή, ΑΛ ΑΤΕΜΚΕ, ΓΕΚΑΤ, ΓΝΩΜΩΝ, ΓΕΝΕΡ, Εργ. Ευρωπαϊκή Τεχνική και Μπαλάφας, ενώ «ταξύ φθοράς και αφθαρσίας» βρίσκονται εταιρείες ΔΙΕΚΑΤ, Betanet και Αφοί Μεταξοχωρίτη.

Επίσης, στην κατασκευαστική αγορά αγεται ότι οικονομικά προβλήματα αντιμετωπίζουν οι εταιρείες ΑΤΤΙΚΑΤ, Έδρα ΒΙΟΤΕΡ και Μοχλός. Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Ανώνυμων Τεχνικών Εταιρειών (ΣΤΕ), «το 2009 αποδείχθηκε έτος κόλαφος τον κλάδο, καθώς ανέστειλαν τη λειτουργία τους 58 εργοληπτικές επιχειρήσεις την ανώτατη (7η) τάξη έως και την 3η ξη, έναντι 17 λουκέτων το 2008, μόλις τρ το 2007 και εννέα το 2006».